

**Save the
Children**

KONVENCIJA UJEDINJENIH NACIJA O PRAVIMA DETETA

Clan 22: Deca izbeglice

Ako sam bio primoran da napustim svoju zemlju (izbeglica) imam ista prava kao i ostala deca u toj zemlji (dolaska) ako sam bez pratnje, moram imati posebnu zastitu i pomoc, da mi se pomogne da nadjem roditelje kako bi ponovo bio sa mojom porodicom .imam ista prava i kada sam primoran da pobegnem unutar moje zemlje.

Clan 23: Deca sa invaliditetom

Ako imam odredjene fizicke ili mentalne smetnje, imam pravo na dodatnu pomoc, negu i usluge tako da mogu da vodim pun i kvalitetan zivot u svojoj zajednici, zajedno sa ljudima bez invaliditeta.

Clan 24: Zdravlje i zdravstvene usluge

Imam pravo na najbolju zdravstvenu zastitu, ispravnu vodu, zdravu ishranu i nezagadjenu zivotnu sredinu.imam pravo na pristup informacijama koje ce mi pomoci da ostanem zdrav i da se osecam dobro.

Clan 25: Zbrinjavanje

Ako sam zbrinut od strane moje vlade, imam pravo na zastitu i lecenje, redovnu proveru lecenja i svih drugih okolnosti od znacaja za moje zbrinjavanje.

Clan 26: Podrska od vlade

Imam pravo na socijalnu pomoc od moje vlade ako moja porodica nema sredstava.

Clan 27: Zivotni standard

Imam pravo na zivotni standard koji odgovara mom fizickom, mentalnom i drustvenom razvoju. Ovo podrazumeva da treba da imamo dovoljno hrane, odece i odgovarajuce mesto stanovanja.

Clan 28: Obrazovanje

Imam pravo na obavezno i besplatno, kvalitetno osnovno obrazovanje.imam prvo da mi vise obrazovanje bude dostupno u skladu sa mojim sposobnostima. Nastavnici ne smeju da sprovode disciplinu upotrebom fizickog, mentalnog i emocionalnog nasilja kao sto su: udaranje, psovanje, zanemarivanje, zlostavljanje ili da mi upucuju pogrдне nazive.

Clan 29: Ciljevi obrazovanja

Imam pravo na obrazovanje koje razvija moju licnost i moje sposobnosti. imam pravo na obrazovanje koje uzavava tudje pravo i vrednosti kulture.

Clan 30: Deca manjinskih zajednica

Ako dolazim iz manjinske zajednice, imam pravo da ucim na mom maternjem jeziku i sledim svoju veru i svoje obicaje.

Clan 31: Odmor, igra i kulturne aktivnosti

Imam pravo da se igram, pravo na odmor i slobodno vreme i da ucestvujem u razlicitim vrstama kulturnih aktivnosti.

Clan 32: Rad dece

Imam pravo na zastitu od obavljanja bilo kog posla koji je opasan ili bi mogao naskoditi mom zdravlju ili ometao moje skolovanje.

Clan 33: Zloupotreba droga

Imam pravo na zastitu od droga.

Clan 34: Seksulana eksploatacija

Imam pravo na zastitu od seksualnog iskoriscavanja i zlostavljanja.

Clan 35: Prodaja, trgovina ljudima i otmica

Niko ne sme da me nasilno uzme, otme ili proda.

Clan 36: Ostali oblici eksploatacije

Imam pravo na zastitu od bilo koje vrste eksploatacije koja steti mom razvoju.

Clan 37:Tortura i uskracivanje slobode

Ako sam prekrasio zakon ne bi trebalo da budem kaznjen na svirep ili ponizavajuć način. Imam pravo da u zatvoru budem odvojen od odraslih. Imam pravo da budem u kontaktu sa svojom porodicom.

Clan 38: Oruzani sukobi

Imam pravo na brigu i zastitu za vreme sukoba ili rata.Ako sam dete, nikad ne bi trebalo da ucestvujem u borbama.

Clan 39: Oporavak, nega i rehabilitacija

Imam pravo na podrsku i oporavak ako sam povredjen, zanemaran ili lose tretiran.

Clan 40: Primena maloletnickog pravosudja

Ako sam optuzen za kršenje zakona, imam pravo da se branim.

Clan 41: Postovanje visezakonskih standarda

Imam pravo na zastitu na osnovu zakona u mojoj zemlji ili prava iz konvencije ujedinjenih nacija o pravima deteta, na ona koja imaju visi standard.

Clan 42: Distribucija konvencije

Imam pravo na informacije i znanja o mojim pravima iz konvencije. Prava treba da budu podeljena, da budu dostupna svoj deci i odraslima.

“Prava“ su ono što sva deca imaju kao ljudska bića. Sva deca imaju ista prava. Konvencija Ujedinjenih Nacija o Pravima Deteta (UNCRC) navodi ta prava. Sva prava su međusobno povezana i podjednako su važna.

Roditelji imaju glavnu odgovornost za podizanje i osiguranje bezbednosti deteta. Ponekad odrasli (roditelji, nastavnici, članovi zajednice i vladini službenici) takođe mogu odlučiti šta je najbolje za dete. Ako roditelji nemaju priliku da odgajaju svoju decu, vlada ima odgovornost da podrži ove porodice. Kako odrastaju, deca imaju više mogućnosti da preuzmu odgovornosti i ostvare svoja prava.

Naša vlada je krajnje odgovorna za sprovođenje svih ovde navedenih prava. Roditelji i porodice će upućivati decu.

Clan 1: Sta je dete?

Dete je svako ljudsko bice koje nije navršilo 18 godina, ukoliko se, po zakonu koji se primenjuje na dete, punoletstvo ne stice ranije .

Clan 2: Nediskriminacija

Imam pravo na zastitu od diskriminacije. to znaci da me niko nesme tretirati lose, zbog mog invaliditeta, boje, pola, veroispovesti, jezika, socijalnog i imovinskog porekla moje porodice.

Clan 3: Najbolji interesi deteta

Svi odrasli su odgovorni da obezbede ono sto je najbolje za mene. Takođe, trebalo bi da saslušaju i moje misljenje, sta ja mislim da je najbolje za mene.

Clan 4: Sprovođenje mojih prava

Vlade su odgovorne da moja prava budu ostvarena.

Clan 5: Usmeravanje deteta od strane roditelja i porodice za moj fizicki, mentalni i socijalni razvoj

Imam pravo na savete mojih roditelja i porodice. moja vlada treba da pruži podršku mojoj porodici, da se brine o meni, da postuje moje stavove i probleme.

Clan 6: Opstanak i razvoj

Svako dete samim rođenjem ima pravo na život. Moja vlada treba u najvećoj meri da obezbedi razvoj i opstanak dece. Imam pravo da živim u bezbednom i srećnom okruženju.

Clan 7: Moje ime i državljanstvo

Imam pravo na ime i državljanstvo. Imam pravo da znam ko su mi roditelji i da se oni brinu o meni.

Clan 8: Zastita identiteta

Imam pravo na ocuvanje identiteta, sto znaci da imam pravo na državljanstvo, ime i porodicne odnose.

Clan 9: Odvajanje od roditelja

Imam pravo da živim sa mojim roditeljima, osim ako se moji roditelji i porodica ne brinu dovoljno dobro o meni.

Clan 10: Spajanje i integracija porodice u istoj zemlji

Imam pravo da živim sa roditeljima. Ako moji roditelji i ja živimo u različitim zemljama, imam pravo da se vratim i živim zajedno sa mojim roditeljima u istoj zemlji.

Clan 11: Nezakonita selidba

Niko ne sme da me nasilno ili nesvesno prebaci i zadrži u drugu zemlju.

Clan 12: Moje misljenje

Sva deca imaju pravo na sopstveno misljenje i pravo slobodnog izražavanja misljenja. Moje misljenje se mora postovati u svim odlukama koje se ticu mene, u kuci, skoli, u vladi i sudu.

Clan 13: Sloboda izražavanja

Imam pravo da tražim, primam i delim informacije i ideje sve dok one ne povredjuju prava i ugled drugih. Imam pravo da izrazim ideje i stavove pismeno ili verbalno i na umetnički način.

Clan 14: Sloboda misljena, savesti i veroispovesti

Imam pravo na misljenje, da verujem u ono sto ja zelim i slobodu veroispovesti. Moji roditelji bi trebalo da me detaljno usmere na ovu temu.

Clan 15: Sloboda udruživanja

Imam pravo da se upoznam sa drugim ljudima , da formiram ili budem član udruženja, sve dok ja ne zabranjujem drugima da uživaju ista prava.

Clan 16: Zastita privatnosti

Imam pravo na privatnost. niko ne treba da cita moja pisma, e-mail ili dnevnik bez moje dozvole.

Clan 17: Pristup odgovarajucim informacijama

Imam pravo na pristup informacijama kroz različite oblike medija kao sto su: radio, novine, televizija i internet. takođe, treba da budem zasticen od informacija koje mi mogu nauditi.

Clan 18: Odgovornost roditelja

Oba moja roditelja imaju zajednicku odgovornost u mom podizanju i razvoju. imam pravo da živim sa oba roditelja ukoliko je to moguće.

Clan 19: Zastita od zlostavljanja i zanemarivanja

Imam pravo na zastitu od svih oblika nasilja, zapostavljanja ili nemarnog postupanja, maltretiranja, povredjivanja ili zlostavljanja. Moja vlada mora da osigura da su deca zbrinuti na odgovarajuci način i da su zasticena od nasilja.

Clan 20: Zastita dece bez porodice

Ako ne mogu da živim sa svojim roditeljima, imam pravo na posebnu zastitu i pomoc. Takođe, da mi se obezbedi mogućnost da nastavim svoj razvoj prema mom etničkom, verskom, kulturnom i jezičkom poreklu.

Clan 21: Usvajanje

Ako sam bio usvojen, prva briga mora da bude ono sto je najbolje za mene. ista pravila vaze bez obzira da li sam usvojen u mojoj ili nekoj drugoj zemlji.